

Protocol Gedrag SBO De Burcht –

‘Op De Burcht staat positief gedrag centraal’

1. Doel en Uitgangspunt

1.1. Doel

Op De Burcht streven wij ernaar, dat alle kinderen en leerkrachten zich veilig voelen. Wij vinden dit belangrijk omdat een veilige en positieve omgeving één van de voorwaarden is om tot ontwikkeling te komen. Een veilig klimaat kunnen we onder meer bereiken door het hanteren van duidelijke regels en afspraken én het voeren van een transparant beleid ten aanzien van gedrag. Wij vinden het belangrijk dat de kinderen op deze manier vaardigheden leren, waarmee zij zich op een positieve manier kunnen handhaven in de maatschappij. Vanuit een veilige setting bereiden wij, in samenwerking met de ouders, de kinderen voor, op een voor hen passende plek in de maatschappij. Op De Burcht checken wij met vaste regelmaat het gevoel van veiligheid bij de kinderen door het afnemen van de enquête 'Je veilig voelen'.

1.2. Respect

Op De Burcht vinden wij het belangrijk, dat er een klimaat is waarin leerlingen en leerkrachten zich veilig voelen. De woord *respect speelt* hierin een centrale rol, namelijk:

- . respect hebben voor jezelf: *eerlijk zijn, trots zijn op je eigen kwaliteiten, hygiëne ...*
- . respect hebben voor de ander: *taalgebruik, zorgen voor de ander, waardering, complimenten geven, luisteren ...*
- . respect hebben voor eigendommen van jezelf en de ander: *netjes werken, zorgen dat iets lang meegaat, niet aan de spullen van de ander zitten ...*

1.3. Basisregels

Wij hebben op De Burcht vier regels geformuleerd, die de basis vormen voor een veilige school en een positief klimaat. Deze vier basisregels zijn:

- . wij zijn aardig voor elkaar
- . wij houden onze handen en voeten bij onszelf
- . wij zijn rustig in de school
- . wij zijn zuinig op alle spullen

Deze vier schoolregels hangen goed zichtbaar in alle groepen en worden door de groepsleerkracht de eerste dag na elke vakantie in de groep besproken in een 'Zo zijn onze manieren'-gesprek. Gedurende het hele schooljaar wordt er naar deze regels verwezen zodat de regels voor iedereen helder zijn.

1.4. Gezamenlijke verantwoordelijkheid

Wij zien de ontwikkeling van het kind als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van zowel ouders als school. Op De Burcht ligt deze verantwoordelijkheid voor alle leerlingen bij alle personeelsleden. De groepsleerkracht is dus niet alleen verantwoordelijk voor zijn/haar eigen leerlingen. Dit houdt in dat tijdens leswisselingen, aanvang van pauzes, op weg naar het toilet, etc. iedereen het gedrag waarneemt en hierop reageert met een compliment wanneer het goed gaat en bijstelt wanneer dit nodig is.

2. Werkwijze

2.1. Positief gedrag

Op De Burcht vinden wij het belangrijk het positieve gedrag van kinderen te vergroten en vooral te benoemen. Dit begint bij zelf het goede voorbeeld te geven. Niet alleen de groepsleerkrachten en onderwijsondersteunend personeel vervullen hierin een belangrijke taak. Het is een taak van iedereen om positief gedrag oftewel gewenst gedrag te bevestigen. Daarnaast maken we op De Burcht gebruik van de-escaleren om te voorkomen dat een kind ontspoot (onmacht), bijvoorbeeld met behulp van humor of door middel van afleiding.

2.2. Groepsgesprekken

In de groepen wordt positief gedrag regelmatig tijdens (kring)gesprekken en rollenspelen besproken en geoefend. Ook over pesten, schelden, ruw taalgebruik wordt met regelmaat gesproken in de groep.

2.3. Individuele kindgesprekken

Er worden door de leerkracht regelmatig individuele kindgesprekken gevoerd omdat wij het belangrijk vinden het welbevinden van de kinderen te monitoren. Er wordt gesproken over wat er goed gaat en wat er niet goed gaat en tenslotte wat beter kan. Samen reflecteren op het gedrag is hierbij essentieel. De nadruk ligt hierbij niet op het verkeerde gedrag maar juist op het gewenste gedrag: 'Wat had ik beter kunnen doen in deze situatie?'. Zo worden gedachten positief gericht.

2.4. Methode

In alle groepen van De Burcht wordt gebruik gemaakt van *Kwink*, een methode voor sociaal emotioneel leren. Deze methode heeft twee belangrijke pijlers:

- . de vijf bepalende groepsfasen in een schooljaar: Forming (oriëntatie), Norming (normen, regels en gedragsverwachtingen), Storming (strijd om hiërarchie), Performing (klas wordt groep, in een veilig klimaat) en Adjourning (afscheid)
- . de vijf competenties: besef van jezelf, zelfmanagement, besef van de ander, relaties kunnen hanteren, keuzes kunnen maken

2.5. Leerlingvolgsysteem

Met behulp van het programma ZIEN! wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling in kaart gebracht. De uitkomsten worden geanalyseerd en vervolgens wordt ons pedagogisch handelen hierop afgestemd. De leerlingen vanaf groep 6 vullen de leerlingvragenlijsten *Sociale Vaardigheden* en *Leer- en Leefklimaat* van ZIEN! in.

2.6. Psycho Motorische Therapie

Op De Burcht bestaat de mogelijkheid voor Psycho Motorische Therapie. Deze behandeling wordt gegeven door een therapeut met een eigen PMT-praktijk. Het doel van PMT is bewustwording van gedachten, emoties en gedrag. Vervolgens helpt PMT kinderen met het oefenen van nieuw gedrag zodat zij in staat zijn om op een adequate manier met probleemsituaties om te gaan.

2.7. Kennis

Leerkrachten hebben kennis van gedragsstoornissen en onderhouden deze kennis door het bijhouden van vakliteratuur en scholing op dit gebied. Jaarlijks worden er PIT-breed cursusmiddagen georganiseerd voor alle medewerkers van de school over gedragsstoornissen, zodat iedereen deze achtergrondinformatie paraat heeft. Onderzoeksmogelijkheden, hulpinstanties, methodieken etc. worden tijdens deze cursussen behandeld.

2.8. Probleemgedrag

Wanneer er sprake is van probleemgedrag en het dreigt mis te gaan wordt het protocol Probleem Gedrag toegepast.

3. Ouders

3.1. Informeren over het gedragsprotocol

Tijdens het intakegesprek bij aanmelding wordt het *gedragsprotocol* met ouders besproken. We maken duidelijk wát we de kinderen willen leren en waarom we denken dat deze afspraken nodig zijn. We willen dat ouders/verzorgers én school hetzelfde doel nastreven, namelijk een optimale

ontwikkeling op zowel cognitief - als sociaal emotioneel gebied. Wij zien dit als een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

3.2. Investeren in een relatie met ouders

Samen met de ouders geven we vorm geven aan de ontwikkeling van het kind. Daarom investeren wij in een goede relatie met de ouders/verzorgers. Dit betekent dat wij ons open stellen voor informatie die we van de ouders krijgen. Concreet houdt dit in dat de ouders in de tweede week na de zomervakantie op school worden uitgenodigd voor een zogenaamd 'Vertel me je kind'- gesprek. Tijdens dit gesprek krijgen de ouders uitgebreid de mogelijkheid om in een één-op-één situatie, de leerkracht te vertellen wie hun kind is, wat zijn of haar sterke en minder sterke kanten zijn en wat hun kind nodig heeft om tot ontwikkeling te komen. Wij vinden het belangrijk dat ouders op gezette tijden (zie jaarkalender) de mogelijkheid krijgen zich te laten informeren door de school. Waar nodig bestaat de mogelijkheid om extra gespreksmomenten met ouders in te plannen. Wij geven ouders ruimte om vragen te stellen, ideeën aan te reiken en na schooltijd de school binnen te lopen.

3.3. Samenwerking

Een belangrijke voorwaarde voor de samenwerking tussen ouders en school is *respect*. We willen ouders begrijpen. Echter als school kunnen wij niet alles. Daarom geven wij in gesprekken duidelijk aan waar onze grenzen liggen, namelijk wat wel en niet binnen het bereik en de verantwoordelijkheid van de school ligt. Wanneer het kind voelt dat ouders en school op één lijn zitten, schept dit duidelijkheid. Zo weet het kind wat van hem/haar wordt verwacht en ontstaat er groeiruimte voor het kind.

3.4. Communicatie met ouders

Onze gesprekken met ouders worden gekenmerkt door openheid. In goed overleg werken we aan een positief perspectief en een realistisch beeld. School benadert leerlingen en hun ouders/ verzorgers met respect. Wij verwachten dat ouders/verzorgers ook school respectvol benaderen. Respect betekent voor ons dat we rustig met elkaar spreken, onze emoties de baas blijven, dat we niet schelden en dat we willen luisteren naar elkaar.

4. Leerkrachten

Wat de leerlingen van de leerkrachten nodig hebben wanneer het gaat om gedrag is *voorbeeldgedrag*. De leerkracht heeft een voorbeeldfunctie, denk aan taalgebruik en kleding. Kinderen doen tenslotte wat jij doet. Hieronder wordt aangegeven wat wij van elkaar op De Burcht verwachten als het gaat om concreet leerkracht gedrag.

4.1. Positieve opstelling

De leerkracht benadert de leerlingen op een positieve rustige manier. Door leerlingen consequent verbaal en non-verbaal te bevestigen, willen we gedragsproblemen voorkomen. Door positieve ondersteuning motiveren we de leerlingen om nieuwe vaardigheden verder te ontwikkelen. Leerkrachten maken gebruik van de-escaleren om te voorkomen dat een kind ontspoot (onmacht).

4.2. Begrip

De leerkracht zorgt voor een positieve sfeer. Deze sfeer ontstaat doordat er gewerkt wordt vanuit de 'vertrouwensrelatie' die er bestaat tussen kind en leerkracht. Dit is de basis. Met alle kinderen voert de leerkracht gesprekken om een duidelijk beeld te krijgen welke aanpak er bij de kinderen past. De leerkracht stemt zijn pedagogisch handelen af op de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de kinderen. In plaats van 'Deze leerling is moeilijk!' proberen we te achterhalen 'Wat zit er achter dit gedrag?', 'Waarom gedraagt het kind zich zo?', 'Hoe kunnen we deze leerling helpen?'.

4.3. Aanwezigheid

Onze school is een veilige omgeving voor alle kinderen. De kinderen kunnen altijd terugvallen op de leerkracht van 08.25 tot 16.00 uur. Concreet houdt dit in dat de leerkracht uiterlijk om 8.15 uur op school aanwezig is. Wanneer de leerkracht de kinderen ontmoet begroet hij/zij hen zo mogelijk persoonlijk. De kinderen moeten door het contact met de leerkracht ervaren dat zij gezien en gehoord worden, erbij horen en zich welkom voelen. Wanneer er kinderen in het lokaal zijn, zijn de groepsleerkrachten er ook daadwerkelijk voor de kinderen. De leerkrachten dragen zorg voor een veilige toegankelijke omgeving.

4.4. Investeren in de relatie

De leerkracht investeert in de relatie met het kind. Door middel van positieve communicatie, interesse en gevoel voor wat kinderen nodig hebben, versterkt de leerkracht de band tussen hem/haar en de leerling. De leerkracht houdt rekening met het welbevinden van de leerling.

4.5. Duidelijkheid

Naast geborgenheid moet er structuur worden geboden. De Burcht biedt een basisaanpak van structuur in de vorm van het *Huishoudelijk Reglement*, zodat de schoolomgeving veilig, overzichtelijk en voorspelbaar is. Kinderen hebben handreikingen en structuren nodig om de wereld hanteerbaar te maken. Regels bieden houvast en veiligheid voor zowel de leerling als de leerkracht. Het is noodzakelijk dat de regels door leerlingen, leerkrachten en ouders worden nageleefd. Elke leerling kan zo worden aangesproken op zijn gedrag en verantwoordelijkheid. De eenduidigheid tussen de leerkrachten onderling is hierin van groot belang. Regels en afspraken worden regelmatig in de groepen herhaald en gevisualiseerd, zo weten de leerlingen wat er van hen wordt verwacht.

4.6. Reflectie

Er wordt regelmatig met de kinderen in gesprekken gereflecteerd, zowel op hun didactische als hun pedagogische ontwikkeling. Door op het eigen handelen te reflecteren leert het kind zowel zijn sterke als zijn zwakke punten kennen, oftewel zijn kwaliteiten en zijn valkuilen. Reflectie draagt zo bij aan een positief pedagogisch klimaat. Leerlingen krijgen regelmatig feedback van de leerkracht op hun gedrag, hierbij wordt het positieve benadrukt maar het negatieve niet vergeten. Ook leerkrachten reflecteren op hun gedrag, zo wordt geëvalueerd of hun aanpak werkelijk resultaat heeft bij de kinderen.

4.7. Mobiele telefoons en computergebruik

Er wordt verwacht van de groepsleerkrachten dat zij geen gebruik maken van hun mobiele telefoon in het lokaal. Daarnaast wordt er een bewuste omgang met de computer verwacht.